

WIADOMOŚCI AGENCJI INFORMACYJNEJ "SIS"

22.12.1989

INFORMACJE KRAJOWE

WARSZAWA. 22.12. Oświadczenie Rady Ministrów w sprawie wydarzeń w Rumunii: "Rada Ministrów potępia użycie w ostatnich dniach przemocy i siły zbrojnej przeciwko ludności cywilnej w Rumunii. Działania organów państwa rumuńskiego, skierowane przeciwko ludności cywilnej, były sprzeczne z międzynarodowymi zobowiązaniemi Rumunii i powszechnie uznanymi zasadami prawa i moralności. Rada Ministrów przypomina, że zobowiązania te i zasady nakładają określone obowiązki na Rumunię i nakazują jej poszanowanie praw człowieka. Rada Ministrów wyraża nadzieję, że zakończenie represji stosowanych w Rumunii otworzy nowy rozdział w historii kraju, z którym Polska ma długą tradycję przyjaznych stosunków. Rada Ministrów kieruje do Narodu Rumuńskiego wyrazy głębokiego żalu z powdu śmierci poniesionej przez wielu obywateli Rumunii na rozkaz dyktatora i wyraża nadzieję, że rozwój sytuacji w Rumunii przyniesie radykalną zmianę i odpowiadać będzie aspiracjom społeczeństwa rumuńskiego. Rada Ministrów wyraża pełną gotowość udzielenia pomocy medycznej poszkodowanym w Rumunii i z zadowoleniem przyjęła do wiadomości inicjatywę Polskiego Czerwonego Krzyża w tym względzie".

GDANSK. 22.12. Biuro Prasowe przewodniczącego NSZZ "S" przekazuje wspólny komunikat ze spotkania w Gdańsku członków koalicji, w którym czytamy: "Dziś w Gdańsku 22.12. spotkali się uczestnicy koalicji: "Solidarność", PSL "Odrodzenie" i Stronnictwo Demokratyczne. W spotkaniu uczestniczyli: Lech Wałęsa, Lech Kaczyński, Kazimierz Olesiak, Józef Zych, Jerzy Jóźwiak, Tadeusz Rymaszewicz. Podkreślono konieczność współpracy sił koalencyjnych, zwłaszcza w przygotowaniach do zbliżających się wyborów do samorządu terytorialnego. Współpraca ta winna rozwijać się przy zachowaniu własnej tożsamości i na wszystkich szczeblach, szczególnie podstawowym. Omówiono aktualną sytuację polityczną, społeczną i gospodarczą kraju. Wiele miejsca poświęcono warunkom realizacji programu gospodarczego rządu, w tym kształtowaniu się prawidłowych stosunków miasto - wieś. Uznano, że trudny lecz konieczny program gospodarczy powinien być realizowany tak, aby równomiernie obciążać jego kosztami wszystkie grupy społeczne. Rząd powinien zyskać wsparcie wszystkich sił społecznych, w tym przede wszystkim aktualnej koalicji. Wyrażono zgodną wole poszerzenia udziału uczestników obecnej koalicji w systemie sprawowania władzy. Uznano niezbędnosć dalszych spotkań koalencyjnych."

WROCŁAW. 21.12. Oświadczenie RKW. "Regionalna Komisja Wykonawcza NSZZ "S" Dolny Śląsk zapoznała się z komunikatem (...) wydanym po spotkaniu przewodniczącego NSZZ "Solidarność" Lecha Wałęsy z członkiem Biura Politycznego KC PZPR Leszkiem Millerem. RKW uważa, że spotkanie to nie służy interesom związku, a styl komunikatu przypomina najgorsze wzory lat siedemdziesiątych."

WROCŁAW. 21.12. RKW Dolny Śląsk domaga się przekazania budynku przy ul. Dąbrowszczaków 38 pierwotnemu użytkownikowi, którym do roku 1949 był Uniwersytet Wrocławski. W tym to roku uczelnia została zmuszona do odstąpienia budynku PZPR. Dotychczas mieści się tam Komitet Wojewódzki PZPR.

KRAKÓW. 21.12. Telegram do prezydenta miasta z prośbą by zwrócił się do rządu polskiego o zerwanie stosunków dyplomatycznych z Rumunią podpisali przedstawiciele NZS, WiP, FMW, Porozumienia Samorządów

Szkół Wyższych Krakowa oraz Komitetu Obronców Kuźnickiego.

POZNAN. Klub Pamięci Poznańskiego Czerwca 56 prz NSZZ "S" Region Wielkopolska przekazał milicjantom poznańskim "serdeczne życzenia w godzinie pojednania i solidarności międzyludzkiej w dniu narodzin Dzieciątka Jezus i na nadchodzący Nowy Rok, wszelkiego dobra oraz służby o ludzkiej twarzy."

CHEŁM. 21.12. utworzono tu Radę Obywatelską, w skład której wchodzi przedstawiciele OKP, NSZZ "S", NSZZ RI "S" oraz Komitetu Obywatelskiego. Zadaniem Rady będzie koordynacja działań o charakterze politycznym na szczeblu wojewódzkim, a w szczególności kontakty ze Stowarzyszeniem Demokratycznym, PSL "Odrodzenie" oraz władzami administracyjnymi województwa. Rada Obywatelska wydała oświadczenie solidaryzujące się z mieszkańcami Rumunii w ich walce o wolność i demokrację.

RADOM. Komisja Zakładowa "S" Spółdzielni Budownictwa Mieszkaniowego przy ZM "Łucznik" zaprotestowała przeciwko unieważnieniu wyborów w regionie. W wydanym oświadczeniu czytamy m.in.: "(...) projekt ordynacji wyborczej został zatwierdzony przez delegatów wyłonionych w sposób demokratyczny w zakładach pracy. W obecnym stanie rzeczy praca związkowa jest zawieszona w przoni, a przedłużająca się sytuacja prowadzi do rozłamu w regionie. (...)"

RADOM. Rada Wojewódzka NSZZ RI "S" postanowiła zawiesić do 6.01 gotowość strajkową ogłoszoną niedawno na znak protestu przeciw polityce rolnej rządu. Stanowisko to jest rezultatem niedawnych rozmów Rady Krajowej RI "S" z przedstawicielami ministerstwa rolnictwa.

ZWOLEN. Terenowa Komisja Koordynacyjna "S" i Komitet Obywatelski po 167 dniach działalności uzyskały lokal od władz gminnych.

KOZIENICE. 20.12. doszło do spotkania TKK NSZZ "S" i Komitetu Obywatelskiego w Kozienicach z władzami miasta i gminy. Dyskutowano głównie na temat pracy miejscowego handlu. Zgłoszono postulat, aby zrezygnować z budowy jednej dużej rzeźni na rzecz kilku mniejszych. Przyczyni się to do rozbicia praktyk monopolistycznych w skupie i przetwórstwie.

KOZIENICE. Dyrektor PKS Kozienice próbował zablokować uchwałę Rady Pracowniczej w sprawie podwyżek płac, akceptowana przez oba związki działające w zakładzie. Po ostrych i długich pertraktacjach uzgodniono, że pracownicy otrzymują zaliczkową podwyżkę w wysokości 50 tys. zł, a ostateczna wysokość podwyżki zostanie ustalona po zbadaniu bilansu przedsiębiorstwa. Dyrektor zobowiązał się, że pieniądze z zysku przeznaczy wyłącznie na wynagrodzenia pracownicze z pominięciem jakichkolwiek nagród. Oba związki we wspólnym oświadczeniu zapowiadają, że gdyby dyrektor usiłował naruszyć te uzgodnienia, to podejmą działania "zgodnie ze statutem".

WAŁBRZYCH. KZ NSZZ 'S' przy Zespole Składnic Darów Państwowych Wrocław, Składnica Rogoźnica, wystąpiła z inicjatywą pomocy dla społeczeństwa Rumunii i przekazała na ten cel kwotę zebrane wśród załogi przedsiębiorstwa. RKP NSZZ 'S' Dolny Śląsk poparła tę inicjatywę i zaapelowała do wszystkich KZ 'S' oraz ludzi dobrej woli o podjęcie akcji 'solidarności z narodem rumuńskim'.

DĄBROWA GÓRNICZA. 22.12. załoga Zakładu Konstrukcji i Wyrobów

Metalowych ACT spółka z o.o. podjęła czterogodzinny strajk. Przyczyną protestu było niedotrzymanie zasad indeksacji przy obliczaniu wynagrodzeń dla pracowników.

INFORMACJE ZAGRANICZNE WAI

CZECHOSŁOWACJA.

PRAGA. 22.12. "Anarchiści Czech, Moraw i Słowacji łączcie się!" głosi odezwa Czechosłowackiego Stowarzyszenia Anarchistycznego, które powstało w Pradze w październiku br. Zrzeszenie jest kontynuatorem tradycji anarchistycznych i anarchosyndykalistycznych w Czechach. Jego zwolennicy propagują ideę swobodnego porozumienia się i niesłosowania przemocy.

PRAGA. Forum Obywatelskie i ruch "Społeczeństwo Przeciw Przemocy" wysłali do wszystkich rządów krajów RWPG, EWG i do ONZ oświadczenie, w którym ostro protestuje przeciwko totalitarnym rządom w Rumunii. FO i SPP wzywają do całkowitej izolacji dyplomatycznej, gospodarczej i kulturalnej Rumunii przy równoczesnym zapewnieniu humanitarnej pomocy wszystkim poszkodowanym obywatelom tego kraju.

CZESKI CIESZYN, 21.12. w hotelu Piast zorganizowano spotkanie przedstawicieli polskiej "Solidarności" i Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego z przedstawicielami Forum Obywatelskiego z Pragi, Brna i Ostrawy. Mimo iż spotkanie było legalne, służba graniczna CSRS nie wpuściła rzecznika Solidarności Polsko Czechosłowackiej, Mirosława Jasińskiego. Obrady koncentrowały się na aktualnych wydarzeniach w Czechosłowacji oraz możliwości wspólnego postępowania krajów Europy Środkowej w procesie integracji ogólnoeuropejskiej. Podkreślono przy tym, że rozwój kulturalny, polityczny, a przede wszystkim gospodarczy krajów Europy Środkowej musi być rozwiązywany wspólnie, z tego względu należy zabiegać o skoordynowanie postępowania wobec silniejszego ekonomicznie europejskiego zachodu. W oświadczeniu końcowym czytamy m.in.: "Za szczegółowo naglące uważamy rozwiązania wszystkich palących problemów zanieczyszczania środowiska na naszej wspólnej granicy. (...) Nadal musimy postępować wspólnie, również z wszystkimi narodami i krajami Europy Środkowej. Jesteśmy przekonani, że w ten sposób przyczynimy się do zjednoczenia naszego kontynentu".

WEGRY

BUDAPESZT. 22.12. telewizja w Bukareszcie została przejęta przez przedstawicieli narodu. Od 14. do 15. telewizja budapesztańska transmitowała program rumuński. Dwaj węgierscy dziennikarze, uchodzący z Transylwanii, tłumaczyli i komentowali transmitowany program.

Oficerowie usunięci ze służby przez N. Ceausescu występowali z apelem o powstrzymanie się od aktów zemsty. Apelowali do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych o zaniechanie dalszej walki ("Wy też jesteście Rumunami, przyłączcie się do nas"). Wojsko stoi po stronie narodu, ale toczą się walki pomiędzy wojskiem i oddziałami sił wewnętrznych. Oficerowie zwróciili się do dowódców wojskowych, aby przybyli do studia i stąd wydawali dalsze rozkazy. Jeden z oficerów rumuńskich zapewniał, że wojsko nie strzelalo do ludności. Przypuszcza się, że mogły być to przebrane siły bezpieczeństwa. Część więźniów politycznych znalazła się już na wolności. W studiu byli ludzie, którzy jeszcze dwie godziny wcześniej byli więźniami. Wolni są László Tokecs i jego żona. Zwrócicono się z apelem do robotników, aby przerwali pracę i przybyli na plac przed gmachem

telewizji.

O godz. 12. wezwano do utworzenia Komitetu Rewolucyjnego.

W studiu znaleźli się przedstawiciele Kościoła, którzy zwróciili się z prośbą o oddawanie krwi. Zdarzały się przypadki niszczenia zapasów krwi w szpitalach przez Securitate.

Z Węgier wyruszyły karetki Czerwonego Krzyża z krwią i zapasami lekarstw. Na Węgrzech wzywa się do przekazywania krwi, lekarstw, żywności. Skierowano apel do lekarzy i pielęgniarek o zgłoszanie się do Czerwonego Krzyża.

Podano wiadomość, że w Tenesvarze i w innych miastach Transylwani i została zatruta woda pitna. Zaapelowano do ludności, aby ograniczyła się do wody mineralnej.

Na placu przed pałacem N. Ceausescu odbywał się wiec. Tłum nie rozchodził się, nawoływano do przybywania pod pałac prezydencki. Skandowano - "Wolność, wolność", "Ceausescu - morderca". Tłum oczekiwali konkretnej wiadomości o losie zbiegłego Ceausescu.

Ze studia powiedziano, że najważniejszym zadaniem jest teraz samoorganizowanie się społeczeństwa rumuńskiego. Zaapelowano o spokój i rozwagę.

Telewizja bukareszteńska przerywała transmisje. Trwała ona trzy godziny. Rumunom brakuje sprzętu i wozów transmisyjnych.

Jak podała telewizja węgierska, po południu w studiu telewizyjnym w Bukareszcie znaleziono bombe.

BUDAPESZT. 22.12. prasa budapesztyńska podała wiadomość o samobójstwie ministra obrony Rumunii. 22.12. wypowiedział się na ten temat rzecznik Ministerstwa Obrony Węgier. Ujawnił, że 20.12. odbywały się rozmowy ministrów obrony Węgier i Rumunii. Minister obrony Rumunii zapewnił, że wojsko rumuńskie nie zostanie użyte ani przeciw Węgram, ani przeciw narodowi rumuńskiemu. Rzecznik węgierskiego ministerstwa obrony twierdził, że minister obrony Rumunii padł ofiarą zamachu ze strony ekipy Ceausescu. 21.12. miał on wydać rozkaz, aby żołnierze wrócili do koszar.

ZSRR

NOWOSYBIRSK. 23.12. na łamach lokalnej gazety "Sowieckaia Sibir" opublikowano wywiad z deputowanym RN ZSRR z rejonu Nowosybirска, Arkadijem Janienko, który słyszał ostatnie przemówienie Andrieja Sacharowa na Zjeździe. Twierdzi on, że krażąca obecnie wśród deputowanych wersja wystąpienia, uważana powszechnie za testament polityczny Profesora, nie odpowiada rzeczywistości. "Zaczynają się polityczne spekulacje nazwiskiem Andrieja Sacharowa" - oznajmił deputowany.

GRUZJA, ZUGDIDI. 18.12. trwa bojkot wyborów do miejscowych sovietów ogłoszony przez Partię Niezawisłości Narodowej Gruzji oraz Stowarzyszenie Świętego Ilji Prawdziwego. Działacze wymienionych ugrupowań agitują załogi miejscowych zakładów pracy do podjęcia bojkotu.

TALLINN. 16.12. niezależni dziennikarze gruzińscy, G. Czanturia (Narodowo-Demokratyczna Partia Gruzji, redaktor pisma "Moamba") oraz

I. Cariszwili (rzeczniczka NDFG i dziennikarka gazety "Kartuli Chronika") w drodze powrotnej z obrad zjazdu ZZ Niezależnych Dziennikarzy, padli ofiara prowokacji na tallińskim lotnisku. Dwóch osobników (mówili po gruzińsku) poprosiło ich o przewiezienie do Tbilisi niewielkiej kartonowej paczki. Podróżni przystali na to. Podejrzewając jednak prowokację, dziennikarze poprosili milicję i służby celne o otwarcie paczki. Jej zawartość stanowiły 122 tysiące rubli pochowane w czterech damskich swetrach. Milicjanci stwierdzili, że pieniądze są fałszywe; nie sporządzili protokołu i nie zażądali wyjaśnień.